

Optimal Design of a TID Controller Based on the Minimization of Peak Overshoot of Frequency Deviation and Integral of Timeweighted Absolute Error for Load-Frequency Control of Interconnected Two-area Power Systems with Thermal, Gas, Hydro, Wind, and Solar Generation Sources Considering Governor Dead Band and Generation Rate Constraints

Bita Dastan,¹ Mojtaba Shivaie,^{2*} Mohsen Ghalehnoie³

¹ Faculty of Electrical Enginnering, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran bita.dastan25@gmail.com

² Faculty of Electrical Enginnering, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran shivaie@shahroodut.ac.ir

³ Faculty of Electrical Enginnering, Shahrood University of Technology, Shahrood, Iran ghalehnoie@shahroodut.ac.ir

Keywords:	

integral of the absolute time error maximum frequency deviation range interconnected two-area power system frequency-load control TID controller genetic algorithm wind and solar renewable energy sources

Original Research Article

Paper History: Received: 10/03/2024 Revise: 30/06/2024 Accepted: 01/07/2024

Abstract: Nowadays, with an increasing demand for electrical energy and the high penetration of renewable energy sources, frequency fluctuations pose a significant challenge to power system operators. In this paper, the frequency-load control problem based on the measures of (i) peak overshoot of frequency deviation and (ii) integral of time-weighted absolute error is explored from a new perspective for an interconnected, two-area power system. To this end, the proposed interconnected two-area power system includes thermal, gas, and hydro power generation sources as well as wind and solar renewable energy sources. Additionally, and from a technical perspective, nonlinear factors including dead-band governor and generation rate constraints are also taken into account for the newly developed interconnected two-area power system. To control the frequency, a fractional-order TID controller is widely employed due to its simple structure and high accuracy, the coefficients of which were optimized by a well-adjusted genetic algorithm. For comparison purposes, the performance of the suggested TID controller is compared with a PID controller in terms of dynamic parameters such as frequency deviation range, settling time, and stability speed. Simulation of the proposed interconnected two-area power system in the MATLAB/SIMULINK environment indicates that under various operating conditions the proposed TID controller exhibits better effectiveness and efficiency compared with the PID controller in terms of improving dynamic parameters.

How to cite this article: Dastan, B., Shivaie, M., Ghalehnoie, M. "Optimal Design of a TID Controller Based on the Minimization of Peak Overshoot of Frequency Deviation and Integral of Time-Weighted Absolute Error for Load- Frequency Control of Interconnected Two-Area Power Systems with Thermal, Gas, Hydro, Wind, and Solar Generation Sources Considering Governor Dead Band and Generation Rate Constraints", Energy Engineering and Management, Vol. 14, No. 1, PP. 46-59, Spring 2024. https://doi.org/10.22052/eem.2024.254535.1058

© 2023 University of Kashan Press.

This is an open access article under the CC BY license.(http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Introduction

Technically speaking, after a contingency occur, a balance between generation and load demand must be maintained in order to return the power system frequency to a predetermined reference value. This function is known as load frequency control (LFC). In recent years, due to the increasing complexity of power systems and the growing load demand, frequency fluctuations have increased. This has resulted in special importance of the LFC. Additionally, and more importantly, with an increase in openetration of renewable energy sources, the power system's inertia constant reduces as these sources inherently have significant fluctuations and uncertainties. As a consequence, frequency deviations will escalate, impacting power system's stability. With that in mind, modern power systems face not only challenges of imbalance between generation and load demand but also new concerns stemming from the high penetration of renewable energy sources, which affect the security and stability of power systems. Therefore, the LFC is recognized as a promising solution for stabilizing power system frequency. The frequency will remain constant, when there is a balance between generation and load demand. To mitigate the mismatch between the power generation capacity of sources and the power consumption of loads, automatic operation of turbine valves in power plants is widely utilized. This function, based on the LFC, tracks power system load variations in realtime, controls the generator output based on these variations, and, thereby achieves one of the main objectives of power control in the system, that is to maintain frequency within a specific range. Accordingly, in this current paper, the frequencyload control problem according to the measures of (i) peak overshoot of frequency deviation and (ii) integral of time-weighted absolute error is explored from a new point of view for an interconnected twoarea power system. The proposed interconnected two-area power system consists of thermal, gas, and hydro power generation sources as well as wind and solar renewable energy sources, aiming at a diverse energy mix. Additionally, from a technical standpoint, nonlinear elements, including both deadband governor and generation rate constraints are considered in the newly designed interconnected two-area power grid. For frequency regulation, a fractional-order TID controller is designed and used for its uncomplicated design and precise results, with its fine-tuned parameters using a welloptimized genetic algorithm.

Results

Broadly speaking, the simulation results of the newly developed interconnected two-area power system in the SIMULINK environment of MATLAB platform demonstrated that the TID controller, had better performance and accuracy, compared with the PID controller. The use of this controller also mitigated the settling time and the frequency deviation range of output the interconnected two-area power system while increasing the speed of reaching stability. Additionally, and from another perspective, the TID controller was able to dampen effectively the frequency oscillations caused by the penetration of renewable wind and solar energy sources. As a result, the optimal design of a TID controller may provide an applicable model for frequency control purposes.

Discussion and Conclusion

This paper initially employed a PID controller to achieve the goals of minimizing the frequency deviation range, to increase the speed of reaching stability, and to reduce absolute errors in an interconnected two-area power system. To attain these targets, a trial-and-error method was applied under multiple scenarios to reach the optimal control conditions for the frequency control of the interconnected two-area power system. In each scenario, the controller coefficients and system control parameters were optimized using a genetic algorithm. After finding the best control conditions with the PID controller, the proposed TID controller was consequently suggested. Through iterative simulation steps and executions, the simulation results illustrated that the TID controller outperformed the PID controller and was capable of optimizing the frequency deviation range up to 97.85 %, speed of reaching stability up to 77 % in a better way.

نشریه مهندسی و مدیریت انرژی سال چهاردهم، شمارهٔ اول/ بهار ۱۴۰۳/ صفحه ۴۶_۵۹

طراحی بهینهٔ یک کنترلکنندهٔ TID براساس کمینهسازی حداکثر دامنهٔ انحراف فرکانس و انتگرال زمانی قدرمطلق خطا برای کنترل فرکانس –بار سیستمهای قدرت دوناحیهای بههم پیوسته با منابع حرارتی، گازی، برق آبی، بادی و خورشیدی در حضور عوامل غیرخطی باند سکون گاورنر و محدودیتهای نرخ تولید

بيتا دستان،' مجتبي شيوايي،'* محسن قلعەنوئي"

^۲ کارشناس ارشد، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران bita.dastan25@gmail.com ^۲ دانشیار، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران shivaie@shahroodut.ac.ir ^۳ استادیار، دانشکده مهندسی برق، دانشگاه صنعتی شاهرود، شاهرود، ایران ghalehnoie@shahroodut.ac.ir

> چکیده: امروزه با توجه به رشد روزافزون تقاضای انرژی الکتریکی و نفوذ بالای منابع انرژی تجدیدپذیر، نوسانات فرکانس بهعنوان یک چالش اساسی پیش روی بهرهبرداران سیستمهای قدرت قرار دارد. لذا در این مقاله، با دیدگاهی جدید، مسئلهٔ کنترل فرکانس-بار براساس شاخصهای (۱) حداکثر دامنهٔ انحراف فرکانس و (۲) انتگرال زمانی قدرمطلق خطا برای یک سیستم قدرت دوناحیهای بههمپیوسـته مـورد مطالعه قرار گرفته است. در این راستا، سیستم مورد مطالعه از منابع تولیدی حرارتی، گازی، برقآبی و همچنین، منابع تولیدی تجدیدپذیر بادی و خورشیدی تشکیل شـده است. در ساختار دوناحیه ای به هم پیوستهٔ پیشنهادی، عوامل غیرخطی شامل باند سکون گاورنر و محدودیتهای نرخ تولید در نظر گرفته شده است. برای کنتـرل فرکانس سیستم مورد مطالعه، از کنترلکنندهٔ مرتبهکسری TID بهدلیل ساختار ساده و دقت بالا استفاده شده که ضرایب آن توسط الگوریتم ژنتیک بهینه می شوند. به علاوه، عملكرد كنترل كنندة ييشنهادى با كنترل كنندة PID ازنظر يارامترهاى ديناميكي مانند دامنهٔ انحرافات فرکانس، زمان نشست و سرعت رسیدن به پایداری مقایسه شده است. نتایج شبیه سازی ساختار پیشنهادی در محیط MATLAB/SIMULINK بیانگر این است که کنترلکنندهٔ TID دامنـهٔ انحـراف فرکـانس را ۹۷/۸۵٪ و زمـان نشست را ۷۷٪ نسبت به کنترل کنندهٔ PID بهبود داده است و بنابراین، برای اهداف کنترل فرکانس تحت شرایط مختلف بهرهبرداری کارایی مطلوبتری دارد.

واژههای کلیدی: انتگرال زمانی قدرمطلق خطا حداکثر دامنهٔ انحراف فرکانس سیستم قدرت دوناحیهای بههم پیوسته کنترل فرکانس – بار کنترل کنندهٔ TID الگوریتم ژنتیک منابع تولیدی تجدیدپذیر بادی و خورشیدی

مقاله علمی پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۱۱

https://doi.org/10.22052/eem.2024.254535.1058

۱. مقدمه

از منظر فنی، پس از وقوع یک پیشامد، باید تعادل بین تقاضا و تولید برقرار گردد تا فرکانس شبکه به یک مقدار مرجع ازپیش تعیین شده بازگردد. این عملکرد بهعنوان کنترل فرکانس بار ' شـناخته مـیشـود. در سالهای اخیر بهدلیل افزایش پیچیدگی شبکه و رشد روزافزون تقاضای انرژی الکتریکی، نوسانات فرکانس افزایش پیدا کرده است. ایـن سـبب شده است تا LFC از اهمیت ویژهای برخودار شود [۱ و ۲]. همچنین با افزایش نفوذ منابع انرژی تجدیدیاذیر، أثابت اینرسبی شبکه کاهش مییابد؛ زیرا این منابع بهطور ذاتی دارای نوسانات و عـدم قطعیـتهـای زیادی هستند؛ درنتیجه انحرافات فرکانس بیشتر خواهد شـد و پایـداری سیستم تحت تأثیر قرار می گیرد. بنابراین سیستمهای قادرت امروزی علاوهبر چالشهای عدم تعادل بین تولید و تقاضای بار، با مشکلات جدیدی که ناشی از نفوذ بالای منابع انرژی تجدیدپذیرند، مواجهاند. این چالش ها بر امنیت و پایداری شبکه برق تأثیر می گذارد. به همین سبب، LFC یک راهحل کلیدی برای حفظ فرکانس شـبکه شـناخته مـیشـود. همچنین فرکانس شبکه زمانی ثابت خواهد بود که بین تولیـد و تقاضـای بار تعادل برقرار باشد [۳ و ۴]. برای کاهش عدم تطابق بین توان تولیدی منابع و توان مصرفی بارها از عملکرد خودکار دریچـههای تـوربین در نيروگاهها استفاده مي شود. اين عملكرد به كنترل توليد خودكار آموسـوم است [۵]. AGC تغییرات بار شبکه را در لحظه ردیابی می کند و براساس این تغییرات، خروجی ژنراتور را کنترل میکند و از ایـن طریـق یکی از اهداف اصلی کنترل توان در شبکه را که حفظ فرکانس سیستم در یک محدودهٔ مشخص است، به انجام میرساند [۶ و ۷]. اقدامات اولیه در حوزهٔ LFC با استفاده از گاورنر چرخ طیار ٔ ماشین های سنکرون برای کنترل فرکانس سیستمهای قدرت صورت گرفت [۸]. در مرجع [۹] برای مطالعات LFC، کنترل کننده های شیب⁶ مانند TIDF پیشنهاد شدهاند که از مزایای آن می توان به تغییر پارامترهای سیستم حلقهبسته، استحکام و توانایی بالای آن در میراسازی اختلالات اشاره کرد. در مرجع [۱۰]، عملکرد کنترلکننده های تناسبی-انتگرالی-مشتقی^ع و در مرجع [۱۱]، از کنترلکنندههای مرتبه کسری^۷ بـرای کنتـرل فرکانس بار یک سیستم قدرت دوناحیهای در شرایطی که تغییـرات بـار

بزرگ یا عدمقطعیتها زیاد باشد، استفاده شده است. همچنین تأثیر منابع انرژی تجدیدپذیر بر کنترل فرکانس در یک سیستم قدرت دوناحیهای در مرجع [۵] بررسی شده است. در مرجع [۱۲]، عملکرد چهار کنترلکنندهٔ FOPID ، TID ، PID و FOTID برای کنترل فرکانس -بار سیستم های قدرت چندناحیهای شامل نیروگاه حرارتی و فتوولتائیک مقایسه شده است. رویکرد کنترل بهینه تطبیقی مبتنیبر PI برای سیستمهای قدرت منفرد و بههمپیوسته در مرجع [۱۳] ارائـه شـده اسـت. تنظیم فركـانس سیستم قدرت دوناحیهای با کنتـرلکننـدهٔ PID تنظیم خودکـار، توسط الگوريتم ژنتيک أو الگوريتم ازدحام ذرات در مرجع [۱۴] بررسي شده است. عملكرد الگوريتم هاي مختلف بهينه سازي براي طراحي کنترلکنندههای فرکانس بار در یک سیستم قدرت دوناحیهای در مرجع [14] مقايسه شده است. الگوريتمهاي مورد بررسي شامل الگوريتم ژنتیک، الگوریتم ازدحام ذرات، الگوریتم اجتماع مورچگان و الگوریتم تكاملي تفاضلي هستند. در مرجع [١٩]، كنتـرل فركـانس-بـار سيسـتم قدرت با در نظر گرفتن محدودیت، ای فیزیکی مانند باند سکون گاورنر، محدودیتهای نرخ تولید ا و تأخیر زمانی ارتباط ا با استفاده از GA انجام شده است. در مرجع [۴] نیز اثربخشی کنترلکنندهٔ انتگرال مشتق-شیب^{۱۲} با استفاده از الگوریتم بهینهسازی ارشمیدس در یک سیستم قدرت دوناحیهای بههمپیوسته با نفوذ RESs بررسی شده است.

براساس ادبیات موجود، اگرچه کارهای تحقیقاتی ارزشمندی تاکنون انجام شده، هنوز چندین خلأ تحقیقاتی قابـل توجـه وجـود دارد کـه بـه شرح زیر است:

- فقدان مدلسازی یک تابع هدف جدید از دیدگاههای مختلف
   تا بهطور جامع پارامترهای کنترلی اثربخش سیستمهای قدرت
   دوناحیهای بههم پیوسته را بهبود دهد.
- تنظیم تعداد محدود پارامترهای کنترلی تأثیرگذار برای کنتـرل فرکانس سیستمهای قدرت که میتواند بهمراتب دقـت نتـایج بهدستآمده را تحتالشعاع قرار دهد.
- کنترل فرکانس سیستمهای قدرت صرفاً به کمک یک روش بهینـهسازی و یک کنتـرلکننـده بـدون در نظـر گـرفتن رویکردهای بهبوددهنده از قبیل آنالیز حساسیت پارامترهـای کنترلی.

- 10 .Generation Rate Constraints (GRC)
- 11. Communication Time Delay (CTD)

- 2. Renewable Energy Sources (RESs)
- 3. Automatic Generation Control (AGC)

- 5. Tilt
- 6. Proportional-Integral-Derivative (PID)

^{8.} Genetic Algorithm (GA)

^{9.} Governor Dead Band (GDB)

^{12.} Integral Derivative-Tilted (ID-T)

^{1.} Load Frequency Control (LFC)

^{4.} Flyweel Governor

^{7.} Fractional Order (FO)

بنابراین اهداف این مقاله به شرح زیرند:

این مقاله به کنترل فرکانس یک سیستم قدرت می پردازد که بهصورت دوناحیهای و بههمپیوسته بوده و نیروگاههای سنتی (حرارتی و گازی) را با نیروگاههای مدرن (برق آبی، بادی، خورشیدی) ترکیب میکند. فرکانس سیستمهایی که مبتنیبر انرژیهای تجدیدپذیرند، با روشهای کنترل معمولی، پشتیبانی نمیشوند؛ لذا هدف این است که با استفاده از یک کنترلکننده با ساختار ساده اما دقت بالا مانند کنترلکننده مشتق-انتگرال-شـيب، البتوان در ايـن گونـه سيسـتمهـا، فركـانس را در محدودهٔ مجاز (۲/ هرتز) کنترل نمود. ضرایب مطلوب این کنترلکننده بهوسیلهٔ الگوریتم بهینهسازی ژنتیک، طی مراحل متعدد به دست آمـده و عملکرد آن با کنترلکنندهٔ PID مقایسه شده است. برای حفظ فرکانس سیستم، محدودیتهای حداقل و حداکثر مقدار انحراف فرکانس، زمان نشست، افزایش سرعت میراسازی خطا یا کاهش زمان رسیدن به پایداری لحاظ شدہ و براساس این شرایط، تابع ہدفی سـاخته شـدہ کـه بـهصـورت همـهجانبـه بتوانـد ايـن شـرايط را ارضـا كنـد. همچنـين محدودیتهای فیزیکی مانند GDB و GRC نیز در این سیستم در نظر گرفته شدهاند تا مدل سیستم به مدل واقعمی نزدیک باشد. ازایمنرو، نوآوریهای این مقاله بهطور خلاصه به شرح زیر دستهبندی میشوند:

- مدلسازی و پیادهسازی یک تابع هدف جدید براساس
   حداکثر دامنهٔ انحراف فرکانس و انتگرال زمانی قدرمطلق خطا
   بهمنظور کنترل همزمان پارامترهای دامنهٔ انحراف فرکانس،
   سرعت همگرایی (زمان نشست) و مقدار خطای خروجی.
- تنظیم همزمان پارامترهای چندگانهٔ کنترلی تأثیرگذار برای کنترل فرکانس سیستم قدرت تحت مطالعه شامل ضرایب کنترلکنندهٔ TID و بهعلاوه، ضرایب بایاس فرکانس ناحیههای اول و دوم و ضرایب افتی منابع تولیدی حرارتی، گازی و برق آبی.
- افزایش دقت، کارآمدی و سرعت تنظیم فرکانس سیستم قدرت تحت مطالعه به کمک الگوریتم ژنتیک بهبودیافته با آنالیز حساسیت و همچنین، کنترلکنندهٔ TID با ساختار ساده و منعطف.

سازماندهی این مقاله در ۸ بخش به شرح زیر انجام شده است: در بخش۲، مدلسازی ریاضی واحدهای حرارتی، برق آبی و گازی ارائـه شـده است. در بخـشهـای ۳ و ۴، مـدل نیروگاههـای بـادی و خورشیدی مطرح شده است. در بخش ۵ دو رویکرد پیادهسازی شـامل کنترلکنندهٔ TID و الگوریتم ژنتیک ارائه شدند. در بخش ۶، ویژگیها و

1. Tilted Integral Derivative (TID)

مدل سیستم قدرت تحت مطالعه مطرح شد و در بخش ۷، نحوهٔ تعیین تابع هدف برای بهینهسازی پارامترهای کنترلی سیستم توضیح داده شده است. همچنین مطالعات انجامشده برای کنترل فرکانس در این بخش مطرح و نتایج شبیهسازیها ارائه و تحلیل شده است. در بخش ۸ نیز جمعبندی و نتیجهگیری از مدل پیشنهادی در این مقاله ارائه شده است.

۲. مدلسازی ریاضی سیستم مورد مطالعه
۱.۲. منبع تولید توان حرارتی
الف) باند سکون گاورنر
فرمولهای غیرخطی GDB را میتوان به صورت تابعی از تغییرات و

فرمولهای عیر حطی GDB را می نوان به صورت تابعی از تعییرات و نرخهای تغییر سرعت سادهسازی کرد. با استفاده از سری فوریـه، تـابع انتقال یک GDB با لقی ۰/۵٪ به صورت زیر به دست می آید [۱۷].

$$GDB = \frac{N_1 + N_2 S}{T_{sg} S + 1} \tag{1}$$

ب) بازگرمایش^۲ بازگرمایش با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی میشود. ثابت گرمایش مجدد توربین بخار K_r معادل ۱۰/۲ و ثابت زمانی گرمایش مجدد توربین بخار T_r معادل ۱۰/۲ ثانیه [۱۷].

$$Reheat = \frac{K_r T_r S + 1}{T_r S + 1} \tag{(1)}$$

ج) توربین با GRC محدودیت نرخ تولید برای واحد حرارتی روی ۱۰٪ پریونیت بر دقیقه (۰/۰۰۱۷ پریونیت در مگاوات بر ثانیه) تنظیم شده است. این محدودیت برای هر دو حالت افزایش و کاهش نرخ تولید و با در نظر گرفتن ثابت زمانی توربین بخار معادل ۰/۳ ثانیه اعمال می شود [۱۷].

۲.۲. منبع توليد توان برق آبي

الف) گاورنر گاورنر با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی میشود. ثابت زمانی این تابع انتقال برای گاورنر توربین آبی، برابر با ۰/۲ ثانیـه در نظـر گرفته شده است [۱۷].

$$Governor = \frac{1}{T_{gh}S + 1} \tag{7}$$

ب) جبران ضریب افتی گذرا ^ا افت گذرای فرکانس با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی میشود. این تابع انتقال دو پارامتر کلیدی دارد:

^{2 .}Reheat

^{3.} Transient Droop Compensation (TDC)

- زمان نشست سرعت گاورنر توربین آبی (T_{rs}): این پارامتر نشاندهندهٔ مدتزمانی است که طول می کشد تا سرعت توربین به حالت اولیهٔ خود بازگردد. پس از اعمال یک تغییر در سرعت، مقدار این پارامتر در این مدل ۴/۹ ثانیه است.
- ثابت زمانی افت گذرای فرکانس (T_{rh}): ایس پارامتر نشاندهندهٔ سرعت بازیابی فرکانس سیستم قدرت پس از یک افت ناگهانی در بار است. مقدار این پارامتر در این مدل ۲۸/۷۴۹ ثانیه است [۱۷].

$$TDC = \frac{T_{rs}S + 1}{T_{rh}S + 1} \tag{(f)}$$

ج) لولهٔ هدایت آب با در نظر گرفتن GRC توربین هیدرولیکی با لولهٔ هدایت آب با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی میشود. این مدل شامل زمان راهانـدازی آب در تـوربین هیدرولیکی (T_w) بهعنوان یک پارامتر کلیدی است که در این مورد برابـر با ۱/۱ ثانیه در نظر گرفته شده است [۱۷].

$$Penstock = \frac{-T_w S + 1}{0.5T_w S + 1} \tag{(a)}$$

GRC نیروگاه برق آبی بهترتیب برای افزایش و کاهش نرخ تولید، برابر با ۲۷۰٪ پریونیت بر دقیقه (۲۰۴۵ پریونیت در مگاوات بر ثانیه) و ۳۶۰٪ پریونیت بر دقیقه (۰/۰۶ پریونیت در مگاوات بر ثانیه) در نظر گرفته شده است [۱۷].

۳.۲. منبع تولید توان گازی

الف. تنظيمكننده وضعيت دريچه

تنظیمکنندهٔ وضعیت دریچه با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی میشود. این مدل شامل دو پارامتر کلیدی است:

- ثابت زمانی تنظیم کنندهٔ وضعیت دریچه (B_g): این پارامتر نشان دهندهٔ سرعت پاسخ تنظیم کنندهٔ دریچه به تغییرات در سیگنال ورودی است. مقدار این پارامتر در مدل برای شیر معمولی ۰/۰۴۹ ثانیه در نظر گرفته شده است.
- ثابت زمانی تنظیم کنندهٔ دریچه در توربین گازی (C_g): ایس پارامتر نشان دهندهٔ سرعت پاسخ موقعیت یاب شیر مخصوص توربین گازی به تغییرات در سیگنال ورودی است. مقدار ایس پارامتر در مدل ۱ ثانیه در نظر گرفته شده است [۱۷].

Valve positioner =
$$\frac{1}{B_g S + C_g}$$
 (۶) کاورنږ

سرعت گاورنر با استفاده از یک تابع انتقال مرتبهٔ اول مدلسازی می شود. ثابتهای زمانی پیشرو و پسرو برای گاورنر توربین گازی بهترتیب Xg

و Yg هستند که مقادیر آنها به ترتیب ۰/۶ و ۱/۱ ثانیه در نظر گرفته شدهاند [۱۷].

Speed governor
$$=\frac{X_gS+1}{Y_gS+1}$$
 (V)

ج) واکنش های سوخت و احتراق ^۱ واکنش های سوخت و احتراق با استفاده از تابع انتقال مرتبهٔ اول با تـأخیر زمانی واکنش احتراق توربین گازی T_{cr} و ثابت زمانی سـوخت تـوربین گازی T_f بهترتیب ۰/۰۱ و ۰/۳۳۹ ثانیه مدلسازی می شوند [۱۷]. Fuel and combustion reaction $= \frac{-T_{cr}S + 1}{T_fS + 1}$ (۸)

 $T_{f}S + I$ د) خروجی کمپرسور خروجی کمپرسور با استفاده از تابع انتقال مرتبهٔ اول با ثابت زمانی حجم خروجی کمپرسور T_{cd} معادل ۲/۰ ثانیه مدلسازی می شود [۱۷]. (۹) $Compressor discharge = \frac{1}{T_{cd}S + 1}$

۳. واحد توليد توان بادى

واحد توليد باد در محيط MATLAB/SIMULINK با يک بلوک نويز سفید مدلسازی میشود که بهعنوان یک سرعت تصادفی عمل میکند و با سرعت جریان باد تقویت میشود [۴]. بلوک نویز سفید یک سیگنال تصادفي را به ورودي سرعت باد سيستم AGC تزريق مي كند. اين سيگنال نشاندهندهٔ تلاطم یا نوساناتی است که بهطور طبیعی در سرعت باد رخ میدهد. این بلوک، یک سیگنال تصادفی با چگالی طیفی تـوان ثابـت در تمام فرکانس،ها تولید میکند. این بدان معناست که انرژی سیگنال بـهطـور مساوی در تمام فرکانس،ها توزیع می شود. این سیگنال تصادفی سـپس در يک ضريب بهره ضرب مي شود تا دامنهٔ آن تنظيم شود. اين عامل، شـدت تلاطم شبیهسازی شده در سرعت باد را تعیین میکند. سیگنال تصادفی مقياس شده سپس به ورودي سرعت باد پايه اضافه مي شود. اين اثر تركيبي، سرعت باد ثابت و نوسانات تصادفی ناشی از تلاطم را شبیهسازی میکند. در اصل، بلوک نویز سفید بهعنوان یک منبع اغتشاش عمل میکند که تغييريذيري واقعى را به ورودي سرعت باد وارد ميكند. ايـن موضـوع کمک میکند تا شبیهسازی سیستم AGC بیش از پیش مبین شرایط دنیای واقعی باشد که در آن سرعت باد ثابت نیست. ضریب مشارکت واحد تولید توان بادی $PF_{WT} = 0.025$ است [۱۷] و به صورت شکل (۱) طراحي مي شود [۴].

رفتار توان نوسانی توربین بادی بهصورت شکل (۲) نمایش داده میشود. توان خروجی توربین بادی (P_w) را میتوان از رابطهٔ (۱۰) به

^{1.} Fuel and combustion reaction

دست آورد [۴].

$$P_w = \frac{1}{2} \rho A_T V_w^3 C_P(\lambda, \beta) \tag{(1.)}$$

که در آن، p چگالی هوا برحسب کیلوگرم بر متر مکعب، A_T مساحت جاروب شده توسط روتور در متر مربع، V_w سرعت نامی باد برحسب متر بر ثانیه و C_P پارامتر پرههای روتور را نشان میدهد و از رابطهٔ (۱۱) به دست میآید [۴].

$$C_P(\lambda,\beta) = C_1 \times \left(\frac{C_2}{\lambda_I} - C_3\beta - C_4\beta^2 - C_5\right)$$

$$\times e^{\left(\frac{C_6}{\lambda_I}\right)} + C_7\lambda_T$$
(11)

که C₁ تا C₇ پارامترهای توربین، β زاویهٔ گام و λ نشاندهنـدهٔ نسـبت بهینهٔ سرعت نوک پرهها^۱ است و از رابطهٔ (۱۲) به دست می آید [۴]:

$$\lambda_T = \lambda_T^{OP} = \frac{\omega_T \times r_T}{V_W} \tag{11}$$

که r_T نشاندهندهٔ شعاع روتور و *λ* نشاندهندهٔ TSR متناوب است و از رابطهٔ زیر به دست میآید: [۴]

$$\frac{1}{\lambda_{I}} = \frac{1}{\lambda_{T} + 0.08\beta} - \frac{0.035}{\beta^{3} + 1}$$
(17)

مقادیر اسمی پارامترهای مورد استفاده در واحد تولید باد، در جدول (۱) آورده شده است.

۴. واحد تولید توان خورشیدی

شرایط آبوهوایی بهشدت بر خروجی سیستم PV تأثیر میگذارد و باعث نامنظم شدن آن میشود. بنابراین، پایداری سیستم بهدلیل انحرافات زیاد فرکانس ناشی از توان خروجی PV تهدید میشود و نیاز به استراتژیهای کنترلی برای کاهش این نوسانات و حفظ پایداری سیستم است. لذا انحراف تابش یکنواخت و غیریکنواخت هنگام تخمین توان خروجی سیستم PV در نظر گرفته میشود. این خروجی توسط بلوک نویز سفید در محیط MATLAB/SIMULINK شبیهسازی میشود. سیستم PV در

محیط SIMULINK بهصورت شکل (۳) شبیه سازی می شود [۴]. مقدار توان اولیه، نقطهٔ شروع مشارکت واحد تولید توان خورشیدی در شبیه سازی را مشخص می کند. در اینجا روی ۱ تنظیم می شود که یک مقدار نرمال است. مقدار اولیهٔ سیستم PV می تواند به طور قابل توجهی بر پاسخ سیستم AGC و دینامیک توان کلی در شبیه سازی تأثیر بگذارد. ضریب مشارکت واحد PV برابر 0.015 = PF_{PV} است [۱۷] و توان خروجی آن از رابطهٔ (۱۴) به دست می آید [۴]:

$$\Delta P_{Solar} = 0.6 \sqrt{P_{Solar}} \tag{14}$$

همچنین توان نوسانی خروجی از سیستم PV بهصورت شکل (۴) ت.

جدول (۱): مقادیر اسمی پارامترهای مورد استفاده در واحد تولید باد [۱۷]

پارامتر	مقدار	پارامتر	مقدار
P _w	۷۵۰ kw	<i>C</i> ₂	118
V_W	۱۵ m/s	<i>C</i> ₃	•/۴
r_T	۲۲/۹ m	C ₄	•
ρ	۱/۲۲۵ kg/m ³	<i>C</i> ₅	۵
A _T	1914 m ²	C ₆	۲۱
λ_T	۲۲/۵ rpm	С7	•/14.0
<i>C</i> ₁	-•/۶۱۷۵		

در ادامه، اضافه شدن منابع انـرژی تجدیدپـذیر بـادی و خورشـیدی بـه سیستم قدرت دوناحیهای بههمپیوسته، بهصورت شکل (۵) خواهد بود.

^{1.} Tip-Speed Ratio (TSR)

۵. مکانیزم پیادهسازی

1.۵. طراحی کنترل کنندهٔ TID

كنترلكنندهٔ TID ساختاري مشابه با كنترلكنندهٔ PID دارد. با این تفاوت که به جای مؤلفهٔ تناسبی از مؤلفهٔ مرتبهکسری شیب بـا تـابع انتقـال $rac{1}{p_{2}}$ بهره می گیرد. بدین ترتیب، نه تنها قابلیت های کنترلکنندهٔ PID معمولی، بلکه قابلیتهای حسابان مرتبهکسری را نیز به همراه خواهد داشت. در واقع، کنترلکنندههای مرتبهکسری با افزودن حافظه به سیستم، می توانند مزاياي متعددي ازجمله ميرايي بهتر، سرعت پاسخ سريعتر، پايداري بيشتر و مقاومت بالاتر در برابر تغییرات پارامتری به همراه داشته باشند. درصورتی که ورودی کنترل کننده سیگنال e(t) باشد، خروجی ناشی از این کنترلکننده بهصورت رابطهٔ (۱۵) خواهد بود که در آن، K_I ،K_t و K

به ترتیب نشان دهندهٔ ضرایب شیب، انتگرالی و مشتقی کنتـرلکننـدهٔ TID هستند و 📩 عددی حقیقی است که در بازهٔ (۰٫۱) قـرار دارد. ایـن مؤلفـه فرايند تنظيم را ساده مي كند و توانايي سيستم در مواجهه بـ اخـ تلالات را بهبود میبخشد و همچنین، استحکام آن در برابر عدم قطعیت پارامترهای سیستم را افزایش میدهد [۴ و ۱۸].

$$u(t)_{TID} = \left(\frac{K_t}{S^{\left(\frac{1}{n}\right)}} + \frac{K_I}{S} + K_D s\right) e(t) \tag{10}$$

۲.۵. روش بهینهسازی الگوریتم ژنتیک

تنظیم ضرایب کنترلکننده ای مرتب کسری به روش های کلاسیک بهویژه در حضور سیستمهای غیرخطی چالشبرانگیز است.

ضریب افتی نیروگاههای حرارتی، برقآبی و گازی و همچنین، ضریب باياس فركانس در هر ناحيه نيز بايد بهينه شوند كه اهميت استفاده از الگوریتمهای فراابتکاری را دوچندان میکند. در این مقاله، از الگوریتم فراابتكاري ژنتيك بدين منظور استفاده ميشود. شكل (۶) عملكرد

بنابراین در این موارد استفاده از راهکارهایی نظیر بهکارگیری الگوریتمهای بهینهسازی فراابتکاری در کنار تعریف یک تـابع هـدف مناسب، مورد توجه محققان قرار دارد. در این مقاله، علاوهبر ضرایب کنترل کنندهٔ موجود در هر ناحیه، پارامترهای کنترلی دیگری شامل

الگوریتم ژنتیک در این مدل را نشان میدهد. همان طور که بیان شد، برای تعیین ضرایب کنترل کننده و دیگر پارامترهای کنترلی سیستم قدرت دوناحیهای به هم پیوستهٔ تحت مطالعه، از الگوریتم ژنتیک به همراه یک تابع هدف استفاده می شود. درصورتی که هدف کاهش زمان نشست و کاهش خطای ممکن باشد، رایج است که از شاخص انتگرال زمانی قدر مطلق خطا استفاده گردد که رابطهٔ آن به صورت زیر است:

$$TAE = \int_0^\infty t |e(t)| dt \tag{19}$$

بنابراین، براساس این شاخص، تابع هـدف سیسـتم مـورد مطالعـه بهصورت رابطهٔ (۱۷) خواهد بود:

که در آن e(t) سیگنال خطای خروجی است. اما شایان ذکر است که علاوهبر اهداف کمترین زمان نشست و کمتـرین خطـای خروجـی، در

سیستم قدرت تحت مطالعه، هیچگاه نباید انحراف فرکانس از مقدار مشخصی تجاوز نماید که تابع هدف قبل چنین محدودیتی را در نظر نمی گیرد. بنابراین، برای نیل به این موضوع، بایستی تابع هدف بهصورت رابطهٔ (۱۸) منظور گردد.

$$\omega_1 \int_0^{t_{final}} t|e(t)| dt + \omega_2 \max|e(t)| \tag{14}$$

که ₁ ه و ₂ ه مصالحهای است مابین سرعت همگرایی و حداقل خطا در مقابل حداکثر انحراف فرکانس که بایستی بهصورت سعی و خطا به دست آیند. از آنجاکه سیستم قدرت تحت مطالعه شامل دو ناحیه است، تابع هدف نهایی بهصورت رابطهٔ (۱۹) خواهد بود که سیگنال (e(t) در این سیستم، همان انحراف فرکانس خروجی است.

$$\begin{split} f &= \omega_1 \int_0^{t_{final}} t |\Delta f_1(t)| \, dt \, + \, \omega_2 \max |\Delta f_1(t)| \\ &+ \omega_1 \int_0^{t_{final}} t |\Delta f_2(t)| \, dt \, + \, \omega_2 \max |\Delta f_2(t) \end{split} \tag{19}$$

۶. ویژگیها و مدل سیستم قدرت تحت مطالعه

در این مقاله، از یک سیستم قدرت دوناحیهای بههم پیوسته بـرای کنتـرل فرکانس-بار استفاده شده است. هر ناحیهٔ کنترلی دارای توان نامی ۲۰۰۰ مگاوات و بار اسمی ۱۷۴۰ مگاوات، شامل یک نیروگاه حرارتی با ظرفیت ۱۰۰۰ مگاوات، یک نیروگاه گازی با ظرفیت ۲۴۰ مگاوات و یک نیروگاه برق آبی با ظرفیت ۵۰۰ مگاوات است. همچنین یک سیستم PV با توان نامی ۵۰ مگاوات به ناحیهٔ ۱ و یک نیروگاه بادی با توان نامی ۷۰ مگاوات به ناحیهٔ ۲ متصل میشود. در این سیستم، عوامل غیرخطی مثل GDB و GRC در نظر گرفته می شوند. همچنین، یک بار پله ۲ بهاندازهٔ ۰/۱ پریونیت (معادل ۱۷۴ مگاوات) برای اعمال تغییرات مصرف شبکه به هر ناحیه اعمال می گردد [۴]. همان طور که در شکل (۷) مشاهده می شود، سیستم فوق از دو ناحیه تشکیل شده و نیروگاههای حرارتی، برق آبی و گازی بهترتیب از بالا به پایین قرار گرفتهاند. مجموع توان تولیدی این نیروگاهها توسط تابع تبدیل <u>Kps</u> به فرکانس خروجی تبدیل میگردد. Δf₁ و Δf₂ بهترتیب فرکانس خروجی ناحیهٔ اول و دوم هستند که با ضرایب افتی ^۱م، _ام و ~~1~~ فیدبک گرفته شده و به خروجی کنترلکننده اعمال می شوند. ΔP_{D_1} و ΔP_{D_2} نیز تغییرات بار

^{2.} Step Load Perturbation (SLP)

^{1.} Integral of Time-weighted Absolute Error (ITAE)

مصرفی بهترتیب در ناحیهٔ ۱ و ۲ هستند [۴]. مقادیر اولیهٔ پارامترهای شبیهسازی سیستم قدرت تحت مطالعه به شرح جدول (۲) است.

۷. مطالعات عددی و تحلیل نتایج شبیهسازی ۹.۱. پیادهسازی و به کارگیری از کنترل کنندهٔ PID

در ایس مرحله، سیستم قدرت دوناحیهای به هم پیوسته با حضور نیروگاه های حرارتی، برق آبی و گازی در هر ناحیه، با استفاده از کنترل کنندهٔ PID بررسی می شود. علاوه بر انتخاب نوع کنترل کننده، تعیین ضرایب کنترل کننده نیز از اهمیت ویژه ای بر خوردار است. به همین منظور از روش بهینه سازی فراابتکاری مانند الگوریتم ژنتیک برای دستیابی به مقادیر بهینه از پارامترها استفاده شده است. لذا هریک از اعضای جمعیت در هر نسل از الگوریتم ژنتیک شامل پارامترهای کنترلی زیر است:

- ۲. ضریب افتی نیروگاه حرارتی در ناحیهٔ اول؛
   ۲. ضریب افتی نیروگاه برق آبی در ناحیهٔ اول؛
   ۳. ضریب افتی نیروگاه گازی در ناحیهٔ اول؛
   ۴. ضریب افتی نیروگاه حرارتی در ناحیهٔ دوم؛
  - ضریب افتی نیروگاه برق آبی در ناحیهٔ دوم؛

۶. ضریب افتی نیروگاه گازی در ناحیهٔ دوم؛
۷. ضریب تناسبی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ اول؛
۸. ضریب انتگرالی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ اول؛
۹. ضریب مشتقی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ اول؛
۱۰. ضریب تناسبی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ دوم؛
۱۱. ضریب انتگرالی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ دوم؛
۱۲. ضریب انتگرالی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ دوم؛
۱۲. ضریب مشتقی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ دوم؛
۱۲. ضریب انتگرالی کنترلکنندهٔ DIP در ناحیهٔ دوم؛
۱۲. ضریب بایاس فرکانس در ناحیهٔ اول؛
۱۴. ضریب بایاس فرکانس در ناحیهٔ دوم.

در تلاش اول، با در نظر گرفتن $1 = \omega_2 = \omega_1$ (به عبارت دیگر، در نظر گرفتن یکسان تأثیر هر دو جمله در تابع هدف) و پس از طراحی شبیهسازی و اجرای آن، نمودار انحراف فرکانسی مربوط به ایـن مرحلـه بهصورت شکل (۸) است. مقدار تابع هدف f نیـز برابـر بـا ۱۳۳۳/۰ بـه دست آمده است. همان طور که مشاهده می شود، نمـودار فـوق از بـازهٔ مجاز انحراف فرکانس (۰/۲ هرتز) تجاوز نموده و همچنین زمان نشست طولانی برای رسیدن به پایداری را طی میکند.

۵۶ نشریه مهندسی و مدیریت انرژی، شمارهٔ ۱، بهار ۱۴۰۳، صفحه ۵۹-۴۹

جدول (۲): مقادیر اولیهٔ پارامترهای شبیهسازی مدل [۴]				
پارامتر	مقدار اوليه	تعريف		
R _{TH}	7/ <i>F</i>	پارامتر تنظیم سرعت گاورنر نیروگاه گازی		
N ₁	•/٨	ضریب فوریه در تابع انتقال GDB		
N ₂	-•/•۶٣	ضریب فوریه در تابع انتقال GDB		
T_{rh}	27/160	ثابت زمانی افت گذرا		
T_{sg}	•/•9	ثابت زماني گاورنر توربين بخار		
T_t	۰/٣	ثابت زماني توربين بخار		
T_w	١/١	زمان شروع آب در توربین آبی		
K_r	۰/٣	ثابت توربين بخار بازگرمايش		
T_r	۱۰/۲	ثابت زماني توربين بخار بازگرمايش		
T_{PS1}, T_{PS2}	11/49	ثابت زمانیهای سیستم قدرت		
k_{PS1}, k_{PS2}	۶۸/۹۶۵۵	بهرەھاي سيستم قدرت		
<i>T</i> ₁₂	•/•477	ضريب سنكرونيسم		
PF_{hyd}	•/٢٨٧٣	ضريب مشاركت نيروگاه برقاًبي		
PF_{g}	•/١٣٨	ضریب مشارکت نیروگاه گازی		
PF_{Th}	•/۵٧۴٧	ضريب مشاركت نيروگاه حرارتي		
X_g	•/9	ثابت زمانی پسفاز گاورنر توربین گازی		
Y_g	١/١	ثابت زمانی پیشفاز گاورنر توربین گازی		
B_g	•/•۴٩	ثابت زماني تنظيمكننده موقعيت		
T _{gh}	٠/٢	ثابت زمانی گاورنر توربین برقآبی		
T_{cd}	٠/٢	ثابت زماني تخليهٔ كمپرسور		
C_g	١	موقعیت ولو توربین گازی		

T_f	•/٣٣٩	ثابت زمانی سوخت توربین گازی
T _{cr}	٠/٠١	تأخير زماني احتراق توربين گازي
T _{rs}	۴/٩	زمان تنظیم مجدد سرعت توربین آبی
$B_1 \mathcal{B}_2$	•/4317	ضرايب باياس فركانس
PF_{PV}	•/•10	ضریب مشارکت سیستم pv
PF _{WT}	•/•7۵	ضريب مشاركت توربين بادي

این نمودار رفتار دینامیکی مطلوبی نداشته و بایستی در ساختار تابع هدف بازبینی شود. لذا برای کاهش دامنهٔ انحراف فرکانس که از مهم ترین اهداف کنترل فرکانس بار است، باید به جملات تابع هدف وزنهای متفاوتی داده شود تا اهمیت هر بخش مشخص گردد و بهترین حالت برای رفتار دینامیکی فرکانس خروجی سیستم پیدا شود که ضمن حفظ سرعت رسیدن به پایداری و کاهش مقدار خطای خروجی، بتواند دامنهٔ انحراف فرکانس را در محدودهٔ مجاز حفظ کند. پس از سعی و خطاهای فراوان، مقدار 1^m و 2^m به ترتیب برابر ۴/۰ و ۱/۰ به دست آمده است. نمودار انحراف فرکانس خروجی از سیستم تحت مطالعه، پس از ارزش گذاری به جملات تابع هدف در این مرحله، به صورت شکل (۹) است. همان طور که مشاهده می شود، دامنهٔ انحراف فرکانس و زمان نشست نسبت به حالت قبلی کاهش پیدا کرده و شرایط مطلوب تری را به خود اختصاص داده، اما هنوز هم نیاز به کنترل دقیق تری است.

مقدار تابع هدف در این مرحله برابر ۲۹۰۶، به دست آمده است. نمودار فوق از بین مجموعه نمودارهای حاصل از آنالیز حساسیت در هـر مرحله از سعی و خطا انتخاب شد که بهترین رفتار دینامیکی را نسبت بـه بقیهٔ حالات دارد. چند حالت از نتایج آزمایش هـای آنالیز حساسیت در شکل (۱۰) نشان داده شده است.

۲.۷. پیادهسازی و به کارگیری از کنترل کنندهٔ TID

در این مرحله بهجای کنترلکنندهٔ PID از کنترلکنندهٔ TID پیشنهادی برای کنترل فرکانس سیستم قـدرت اسـتفاده مـیشـود کـه یـک کنتـرلکننـدهٔ مرتبه کسری است و انتظار میرود که بهمراتب نتایج مطلوبتری را برای مسئله بهینهسازی فراهم کند. لذا با در نظر گرفتن همان تابع هدف بخش قبل و روش مشابه، اقدام به طراحی سیستم با وجود کنترلکنندهٔ TID خواهیم کرد. تنها تفاوت در این است کـه هـر عضـو جمعیـت الگـوریتم ژنتیک علاوهبر پارامترهای بیانشـده در بخـش ۱.۷، شـامل دو پـارامتر n مربوط به قسمت مرتبه کسری از کنتـرل کننـدهٔ TID نیـز هسـت. پـس از اجرای شبیهسازی با این کنترلکننده، نمودار انحراف فرکانسی بـهصـورت شکل (۱۱) به دست آمده است. همانطور که مشاهده میشود، دامنهٔ انحراف فرکانس به ۰/۰۰۳ هرتز کاهش پیدا کرده و همچنین، زمان رسیدن به پایداری نیز کوتاهتر شده است که در مقایسه با حالت های قبلی، این شرایط بسیار مطلوب است. بنابراین، کنترلکنندهٔ TID توانایی بالایی در پايدارسازي سيستم قدرت دوناحيـهاي بـههـمپيوسـته دارد و پارامترهـاي کنترلی آن را بهخوبی بهینه میکند. مقدار تابع هدف نیز در این مرحله برابر با ۴۶۶۰٬۰ به دست آمده است.

۳.۷. بهرهبرداری از RESs در شبکه

در این مرحله منابع انرژی تجدیدپذیر شامل توربین بادی و سیستم PV به شبکه ادغام شده و عملکرد کنترلکنندهٔ پیشـنهادی TID تحـت نوسـانات

RESs بررسی خواهد شد. مدل نیروگاه بادی و سیستم PV همانطور که در بخش ۳ و ۴ مطرح شد، به صورت شکل (۱۲) در سیستم قدرت تحت مطالعه ادغام می شوند. اکنون، تأثیر کنترلکنندهٔ TID بر کاهش انحرافات فرکانسی و پایداری سیستم قدرت در شرایطی که منابع انرژی تجدیدپذیر همراه با عدم قطعیتهای آنها به شبکه اعمال میشوند، مورد بررسی قرار خواهد گرفت. شایان ذکر است که در ایـن مرحلـه از همـان تـابع هـدف مطلوب در بخش قبل استفاده می شود. پس از اجرای شبیه سازی مربوط.، نمودار انحراف فرکانسی حاصل از این شبیهسازی بهصورت شکل (۱۳) به دست آمده است. هرچند که دامنهٔ انحراف فرکانس نسبت به حالتی که منابع انرژی تجدیدپذیر در شبکه ادغام نشده بودند (بخـش ۲.۷)، افـزایش یافته و زمان رسیدن به پایداری نیز بهعلت وجود عدم قطعیتهای ناشی از منابع تجدیدپذیر افزایش یافته، در حالت کلی رفتار دینامیکی فرکانس سیستم مطلوب است و کنترلکنندهٔ پیشـنهادی بـهخـوبی توانسـته اسـت انحرافات فرکانس ناشی از نفوذ منابع انـرژی تجدیدپـذیر را میـرا کنـد و سیستم را در محدودهٔ مجاز پایدار نماید. مقدار تابع هدف در ایـن مرحلـه برابر با ۰/۱۰۰۵ به دست آمده است.

۸ جمعبندی و نتیجهگیری

در این مقاله، عملکرد کنترلکنندههٔ پیشنهادی TID برای حل مسئلهٔ کنترل فرکانس بار در یک سیستم قدرت دوناحیهای به هم پیوسته شامل منابع تولیدی حرارتی، گازی، برق آبی، بادی و خورشیدی بررسی شده است. این کنترلکننده در معیارهای دینامیکی مختلف مانند زمان صعود، زمان نشست، مقدار دامنهٔ انحراف فرکانس در تغییرات بار پلهای و حضور غیر خطی هایی مثل GDB و GRC، عملکرد بهتری نسبت به کنترلکننده DID نشان داده است.

کاهش زمان رسیدن به پایداری، مقدار تابع هدف کاهش چشمگیری داشته که بسیار مطلوب است. لذا این کنترلکننده برای رسیدن به اهداف پایداری در سیستمهای قدرت بههمپیوسته مناسب است. گفتنی است که پـس از ورود منابع انرژی تجدیدپذیر که ذاتاً همراه با عدم قطعیت هستند، دامنهٔ انحراف فركانس و زمان نشست نسبت به حالت قبلي افزايش يافتهاند.

جدول (۳) عملکرد این کنترلکننده را در مقایسه با کنترلکنندهٔ PID تحت شرایط یکسان نشان میدهـد. همـانطـور كـه مشـاهده مـیشـود، کنترلکنندهٔ TID اثربخشی بهتری برای کنترل فرکانس سیستمهای قـدرت بههمپیوسته از خود نشان داده و دامنـهٔ انحـراف فرکـانس را کـه یکـی از پارامترهای مهم کنترلی است، بهشدت کاهش داده است. همچنین ضمن اما با توجه به تأثیر عدم قطعیتهای ناشی از منابع تولیدی تجدیدپذیر، اینگونه رفتار دینامیکی پذیرفته است و همچنان فرکانس سیستم در محدودهٔ مجاز خود حفظ شده است؛ درنتیجه، پایداری شبکه با استفاده از این کنترلکننده، قابل تضمین خواهد بود.

- Kumer, J., "AGC Simulator for Price-based Operation-Part I: A Model", IEEE Transactions on Power Systems, Vol. 12, No. 2, pp. 527-532, 1997. https://doi.org/10.1109/59.589593.
- [2] Raineri, R., Rios, S., Schiele, D., "Technical and economic aspects of ancillary services markets in the electric power industry: an international comparison", Energy policy, Vol. 34, No. 13, pp. 1540-1555, 2006. https://doi.org/10.1016/j.enpol.2004.11.015.
- [3] Oshnoei, S., Oshnoei, A., Mosallanejad, A., Haghjoo, F., "Novel load frequency control scheme for an interconnected two-area power system including wind turbine generation and redox flow battery", International Journal of Electrical Power & Energy Systems, Vol. 130, Art. No. 107033, 2021. https://doi.org/10.1016/j.ijepes.2021.107033.
- [4] Ahmed, M., Magdy, G., Khamies, M., Kamel, S., "Modified TID controller for load frequency control of a two-area interconnected diverse-unit power system", International Journal of Electrical Power & Energy Systems, Vol. 135, Art. No. 107528, 2022. https://doi.org/10.1016/j.ijepes.2021.107528.
- [5] Peddakapu, K., Mohamed, M., Srinivasarao, P., Arya, Y., Leung, P., Kishore, D., "A state-of-the-art review on modern and future developments of AGC/LFC of conventional and renewable energy-based power systems", Renewable Energy Focus, Vol. 43, pp. 146-171, 2022. https://doi.org/10.1016/j.ref.2022.09.006.
- [6] Arya, Y., Dahiya, P., Çelik, E., Sharma, G., Gözde, H., Nasiruddin, I., "AGC performance amelioration in multiarea interconnected thermal and thermal-hydro-gas power systems using a novel controller", Engineering Science and Technology, an International Journal, Vol. 24, No. 2, pp. 384-396, 2021. https://doi.org/10.1016/j.jestch.2020.08.015.
- [7] Qiu, Y., Lin, J., Liu, F., Dai, N., Song, Y., "Continuous random process modeling of AGC signals based on stochastic differential equations", IEEE Transactions on Power Systems, Vol. 36, No. 5, pp. 4575-4587, 2021. https://doi.org/10.1109/TPWRS.2021.3058681.
- [8] Prasad, S., Purwar, S., Kishor, N., "Load frequency regulation using observer based non-linear sliding mode control", International Journal of Electrical Power & Energy Systems, Vol. 104, pp. 178-193, 2019. https://doi.org/10.1016/j.ijepes.2018.06.035.
- [9] Elmelegi, A., Mohamed, E.A., Aly, M., Ahmed, E.M., Mohamed A.A.A., Elbaksawi, O., "Optimized tilt fractional order cooperative controllers for preserving frequency stability in renewable energy-based power systems", IEEE Access, Vol. 9, pp. 8261-8277, 2021. https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3049782.
- [10] Ikhe, A., Kulkarni, A., "Load frequency control for two area power system using different controllers", International Journal of Advances in Engineering &

جدول (۳): مقایسهٔ عملکرد کنترل کننده های TID و TID

	J	-	
كنترلكننده	دامنهٔ انحراف فرکانس (هرتز)	زمان نشست (ثانیه)	مقدار تابع هدف f
PID	•/14	٩	•/۲٩•۶
TID	•/••٣	v	•/•۶۶•
TID با حضور RESs	•/••A	۱۵	•/1••۵

مراجع

Technology, Vol. 6, No. 4, pp. 1796-1802, 2013.https://doi.org/10.1109/ICACRS55517.2022.1002909 0.

- [11] Alomoush, M.I., "Load frequency control and automatic generation control using fractional-order controllers", Electrical Engineering, Vol. 91, No. 7, pp. 357-368, 2010. https://doi.org/10.1007/s00202-009-0145-7.
- [12] Naik, A.K., Jena, N.K., Sahoo, S., Sahu, B.K., "Optimal Design of Fractional Order Tilt-Integral Derivative Controller for Automatic Generation of Power System Integrated with Photovoltaic System", Electrica, Vol. 24, No. 1, pp. 140-153, 2024. https://doi.org/10.5152/electrica.2024.23044.
- [13] Soni, M., Mittal, A., Soomar, A.M., Sahoo, P., Markam, K., Singh, S., "Load Frequency Control Scheme Controller Design for Isolated and Conventional Two Area Power Systems", Fourth International Conference on Advances in Electrical, Computing, Communication and Sustainable Technologies (ICAECT), pp. 1-6, 2024. https://doi.org/10.1109/ICAECT60202.2024.10468698.
- [14] Jain, D., Bhaskar, M., "Optimization of controllers using soft computing technique for load frequency control of multi-area deregulated power system", International Journal of Applied, Vol. 13, No. 1, pp. 52-65, 2024. https://doi.org/10.11591/ijape.v13.i1.pp52-65.
- [15] Hajiakbari Fini, M., Yousefi, G.R., Haes Alhelou, H., "Comparative study on the performance of many-objective and single-objective optimisation algorithms in tuning load frequency controllers of multi-area power systems", IET Generation, Transmission & Distribution, Vol. 10, No. 12, pp. 2915-2923, 2016. https://doi.org/10.1049/ietgtd.2015.1334.
- [16] Rasolomampionona, D., Klos, M., Cirit, C., Montegiglio, P., De Tuglie, E.E., "A new method for optimization of Load Frequency Control parameters in multi-area power systems using Genetic Algorithms" IEEE International Conference on Environment and Electrical Engineering and IEEE Industrial and Commercial Power Systems Europe (EEEIC / I&CPS Europe), pp. 1-9, 2022. https://doi.org/10.1109/EEEIC/ICPSEurope54979.2022.98 54535.
- [17] Khudhair, M., Ragab, M., AboRas, K.M., Abbasy, N. H., "Robust control of frequency variations for a multi-area power system in smart grid using a newly wild horse optimized combination of PIDD2 and PD controllers", Sustainability, Vol. 14, No. 13, Art. No. 8223, 2022. https://doi.org/10.3390/su14138223.
- [18] Malik, M.Z., Zhang, S., Chen, G., Alghaythi, M. L., "Robust Tilt-Integral-Derivative Controllers for Fractional-Order Interval Systems", Mathematics, Vol. 11, No. 12, Art. No. 2763, 2023. https://doi.org/10.3390/math11122763.